เรียนรู้เรื่องพลอย

หยก (Jade)

มีนาคม 2563

หยกเป็นอัญมณีที่มีค่า ราคาสูง และได้รับความนิยมค่อนข้างมาก โดยหยกที่ได้รับการยอมรับในตลาดแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ 1. หยกเจไดต์ (Jadeite) มีค่าความแข็งตามสเกลของโมห์เท่ากับ 6.5 – 7 ทางการค้านิยมเรียกว่า "หยกพม่า" และ 2.หยกเนฟไฟต์ (Nephrite) มีค่าความแข็งตามสเกลของโมห์เท่ากับ 6 – 6.5 ทางการค้านิยมเรียกว่า "หยกจีน" ซึ่ง หยกเจ ไดต์ จะมีราคาสูงกว่าหยกเนฟไฟต์ เนื่องจากมีคุณภาพดีและสวยงามมากกว่า

หยกเจไดต์ (Jadeite)

หยกเนฟไฟต์ (Nephrite)

หยกเจไดต์ (Jadeite) ที่มีคุณภาพดี มีราคาค่อนข้างสูง จึงได้มีการนำหยกเจไดต์ คุณภาพที่ต่ำมาทำการปรับปรุงคุณภาพ เพื่อให้มีความสวยงามยิ่งขึ้น โดยการปรับปรุงคุณภาพ ของหยกแบ่งเป็น 4 ชนิด (type) ได้แก่

- 1.A Jade คือ หยกเจไดต์ที่ไม่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพใดๆ ยกเว้นการขัดผิวด้วยแว็กซ์เท่านั้น
- 2.B Jade คือ หยกเจไดต์ที่ผ่านการฟอกขาวและชัดเคลือบด้วยสารโพลิเมอร์ใส ทำให้หยก สะกาดและมีความมันวาว
- 3.C Jade คือ หยกเจไดต์ที่ผ่านการย้อมสีมา ส่วนใหญ่มักย้อมสีขาว ม่วง น้ำตาล เหลือง
- 4.B + C Jade คือ หยกเจไดต์ที่ผ่านการฟอกสีแล้วนำมาย้อมสี

ห้องปฏิบัติการอัญมณีมีเครื่องมือสำหรับ ตรวจสอบการปรับปรุงคุณภาพหยกคือเครื่อง Portable Fourier Transform Infrared Spectrometer (FT-IR)ให้ผลการตรวจสอบที่ถูกต้องและแม่นยำ มีค่าบริการอยู่ที่ 500 บาท/เม็ด

ตัวอย่างใบรับรองการตรวจสอบการ ปรับปรุงคุณภาพหยก

อัญมณีที่นิยมนำมาขายเลียนแบบหยก (Imitation Jade)

ปัจจุบันเนื่องจากยังมีการนำอัญมณีสีเขียวที่นิยมนำมาขายเลียนแบบหยก (Imitation Jade) แบ่งเป็น

- 1. หยกอินเดีย (Indian jade) คือ อะเวนจูรีนควอตซ์ (Aventurine Quartz) เป็น หินที่มี ลักษณะเป็นผลึก และมีสีเขียวที่เกิดจากโครเมียมที่อยู่ภายใน
- 2. หยกออสเตรเลีย (Australian jade) คือ ควอตซ์เนื้อละเอียดเรียกว่า คริโซเพรส (Chrysoprase) สีของหินชนิดนี้จะเป็นสีเขียวแอ๊ปเปิ้ลกึ่งโปร่งแสง จนถึงสีเขียวเข้ม
- 3. หยกเกาหลี (**Korean jade**) ชนิดของหินที่อยู่ในกลุ่มเซอร์เพนทีน(Serpentine Group) ที่มีชื่อว่า "โบวีไนต์ (Bowenite) " มีสีโปร่งแสงจนถึงทึบแสง สีขาว สีเขียวอ่อนจนถึงเขียว เข้ม มีสีเหลือง สีดำ
- 4. หยกแอฟริกัน (African Jade) เป็นหินสีเขียวเข้มชนิดหนึ่งจัดอยู่ในตระกูล โกเมน (Garnet) เรียกว่า ไฮโดรกรอสซูลาร์ (Hydrogrossular)